

MIDT

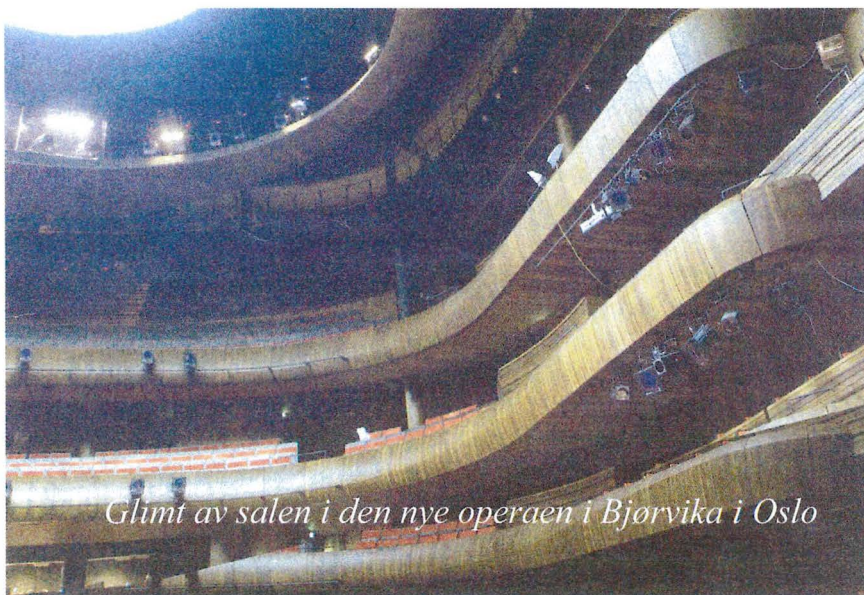

BLINKEN

Medlemsblad for Pensjonistuniversitetet i Ålesund

NR. 2– 2008

www.puiaa.no

Glimt av salen i den nye operaen i Bjørvika i Oslo

Innhold:

- Operatur til Bjørvika 2-4 juni 2008 - Seniorhjelpen -
- Økosystem i Barentshavet - Nansenskolen -
- Havfiskeflåten, en bærebjelke i norsk fiskerinæring -
- Nye PIU-studiegrupper i Spjelkavik -
- Kraftkrisen i M&R er et stort paradoks - Operaturen 13. oktober -
- Kunstgruppa på tur - Henrik Wergeland -
- Refleksjoner over aktuelle fragmenter i tiden -

Leder

Det har med holdning å gjøre. Høflige folk har en egen evne til å uttrykke noe negativt på en heller positiv måte. Ett eksempel er Jean Michel Jarre på en konsert han holdt i Oslo nylig. Foran et fullsatt Konserthus innledet han et teknisk komplisert musikkstykke med å si at "dette er en direktefremføring, og feil kan oppstå – men vi er fullstendig villig til å dele feilene med dere". Stående applaus under fremføringen og trampeklapp fra forsamlingen fulgte.

Vi nordmenn er glad i begrepet "forbudt å ..", men det går an å si "vil sette pris på om du ..", "av hensyn til ...". I Texas hadde vi moro av flere skilt, som utenfor et stort fengsel langt ute i ødemarka: "Vennligst ikke ta opp haikere". Eller "Vi garanterer en tur med politibil – hvis du stjeler i denne forretningen". "Barn som ikke passes på vil bli solgt som slaver".

Det har med holdning å gjøre.

Vår sentralbanksjef sa nylig at "nordmenn sparer for lite og har for stor tro på velferdsstaten". Vi krangler og syter om manglende alt mulig, og budsjettene blir trangere og trangere. Pensjonistene får "lønnspålegg" i kroner, alle andre får i %.

Men så har de sikkert bruk for mer penger enn oss.

Men gjør vi selv nok for å definere og løse oppgavene? Finner andre måter å gjøre det på? Nylig ble det i media presentert undersøkelse

som bekreftet at vi er mindre samfunnsbevisste - til tross for økende informasjonstilgang og mulighet til å gjøre noe aktivt.

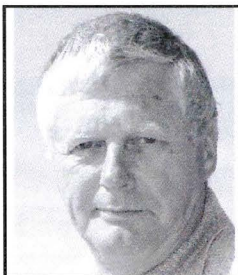
Vi nordmenn har en tendens til å være aktivt mot noe, fremfor å være for noe. Det har med

..... å gjøre. Det er en viktig del av U3A-konseptet at vi skal kunne være aktive sammen med likesinnede. Vi burde ha anledning til å diskutere saker i dybden, og med lang erfaring på mange felt, om vi ønsker. Eller lære oss spansk, bridge, data, eller studere litteratur av ymse slag. Derfor tar vi initiativet til dette ved å legge opp til møter i indre bydel, for å gjøre det lettere for mange.

En av disse pensjonistene som alltid har det gøy presenterte seg som "aktiv arbeidsløs". Er det ikke en rekke ting vi burde gjøre noe med? Hva da? Tja ...

Eller skal vi la vær, og håpe på at noen andre gjør det for oss?

Det har med holdning å gjøre

Vi vil gjerne ha så mye stoff som mulig, men ikke formatiser teksten ved å bruke linjeskift. - Skriv bare uten å tenke på linjebryting, og bruk linjeskift ved nytt avsnitt

Operatur til Bjørvika 2-4 juni 2008

Inngangen og litt av den fenomenale arkitekturen.

Turen til operaen i Bjørvika overtraff alle forventninger for en hel busslast av oss. Per-Gunnar og Anne Marie Stoknes har gjort et meget godt forarbeid, som gjorde at hele arrangementet forløp uten problemer av noe slag – inklusive et kjempegodt samarbeid med værgudene. Og Dagfinn Ørjasæter bragte oss frem trygt og sikkert nok en gang i bussen "vår".

Bildet på forsiden fra operaen inne gir et lite inntrykk av hvordan 1364 gjester er plassert slik at de ser og hører like godt uansett

hvor man sitter. Vi ble først tatt med under hele anlegget, til en lang og mørk tur, med tablåer av dansere inniblant hydraulikk og allverdens tekniske finurligheter.

Disse danserne så vi igjen i de fire danseforestillingerne som er signert Jiri Kilian. Det er ikke helt enkelt å gi uttrykk for den feilfrie akrobatikken og den smidighet som danserne presterte. Men gå og se selv, og du får en opplevelse du vil huske så lenge du makter.

Takk til alle som bidro til en strålende tur!

Per-Gunnar, Anne Marie, Dagfinn

Seniorhjelpen

Seniorhjelpen er et prosjekt i regi av Samfunnsgruppen i Pensjonistuniversitetet i Ålesund i samarbeid med Ålesund kommune. Den praktiske starten fant sted 24.april 2008 på Kliprasenteret. Faste møtedager der er så første og tredje torsdag i hver måned, kl. 12-14.

Ålesund kommune har gjennom Virksomhet for aktivisering og velferdstjenester, ledet av Ida Skotheim, gitt uttrykk for følgende hovedpunkter:

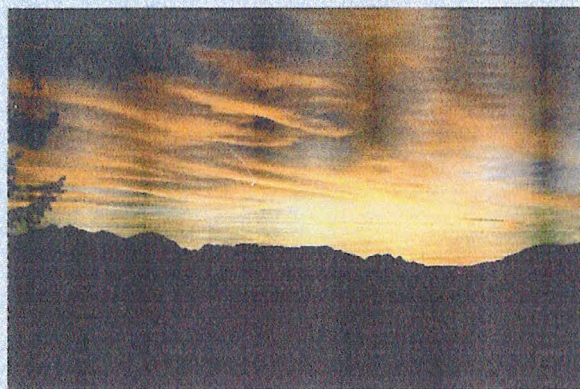
- * Eldre skal ved forebyggende tiltak gis mulighet til å bo trygt hjemme lengst mulig
- * Oppsøkende virksomhet av geriatrikisk personell til alle hjemmeboende som er 75 år
- * Støtte og rådgivning til pårørende og brukere om ansvar for egen helsetilstand
- * Aktivisering av eldre gjennom dagtilbud og høy grad av brukermedvirkning
- * Tilpasse hjelpemiddelressurs til dagens behov
- * Bedret støttetjeneste
- * Økte dagplasser for demente
- * Samarbeide med frivillige organisasjoner

Samfunnsgruppen, ledet av Ingemar Bøen, ønsker gjennom Seniorhjelpen å støtte de tiltak som Ålesund kommune ønsker å gjennomføre for eldre. Prosjektet ønsker å legge vekt på:

- * Være en likeverdig og naturlig samtalepartner om det som vedrører eldres behov
- * Kontakt med dem som ikke har ressurs til selv å søke hjelp
- * Formidle informasjon og råd av forebyggende karakter
- * Bidra med å søke hjelp hos riktig instans
- * Konkretisere behov for fremtidig endring av tjenester
- * Legge tilrette for økt tilgang av ikke-kommunale organisasjoner og tjenester
- * Formidle betydningen av forebygging, rehabilitering og tilpassede boliger

Erfaringen hittil har gitt seg konkrete utslag i at personer har fått hjelp de har etterlyst, og det er tydelig at det er behov for denne tjenesten på frivillig grunnlag fra alle parter. Om det er medlemmer som ønsker å delta, er de velkomne.

Vi begynner igjen torsdag 4. september.

Seniorhjelpen

Kan vi hjelpe deg med noe?

Samfunnsgruppen i Pensjonistuniversitetet i Ålesund har i samarbeid med Ålesund kommune stilt seg til rådighet for dem som trenger litt hjelp med å finne ut av ting.

Du finner oss på
Klipra seniorsenter
første og tredje torsdag
i hver måned kl 12—14.

www.puiaa.no

Havfiskeflåten - ein bærebjelke i norsk fiskerinæring.

Den norske havfiskeflåten består av om lag 240 fartøy over 28 meter. De viktigste gruppene er ringnotfartøy, sei- og torsketrålere, garn- og linefartøy, reketrålere og industritrålere.

Havfiskeflåten vår fisker for 7-8 milliarder kroner i året, av ialt 12 mill. for norsk fangst totalt. Ålesund er den største kommunen på fiske-

mottak med ca. 2 mrd. kroner. Etter at foredling er foretatt eksporterer Norge for 37 mrd. kroner i sjømat, halvparten av dette er fra villfisk, og utgjør dermed vår nest viktigste eksportnæring.

Det er ca. 11.000 personer som henter sin hovedinntekt fra fiske. Av disse arbeider over halvparten i havfiskeflåten.

I tillegg bidrar fangsten til ca. 30.000 arbeidsplasser på land.

Det er meget viktig av vi forvalter den ressursen vi finner i de områdene som er vist på bildet. Dette la Skarbøvik stor vekt på å få frem.

Bransjen er nå i ferd med å innføre eget miljømerke for bærekraftig fiske. En oversikt over CO2-utslippet fra forskjellige matvarer viser at fisk ligger svært lavt. I tillegg gir det oss verdifulle mineraler.

Informative nettsteder som kan gi mer informasjon er:

www.fiskebat.no

www.seafood.no

www.fisheries.no

24.april haddde vi gleden av å lytte til informasjonsleder Oddbjørn Skarbøvik i Fiskebåtredernes Forbund fortelle om : Havfiskeflåten - ein bærebjelke i norsk fiskerinæring.

Nye PU-studiegrupper i Spjelkavik

Det er allerede 11 studiegrupper i Pensjonistuniversitetet i Ålesund, de fleste av disse holder sine møter i Ålesund sentrum. Dette kan være litt vanskelig for dem som bor i indre bydel, og derfor legger vi tilrette for flere nye studiegrupper i indre bydel. Et velegnet møtested er Spjelkavik seniorsenter, hvor en datagruppe allerede er på plass.

Pensjonistuniversitetet i Ålesund (PUIÅ) er en frivillig, idéell og ikke-kommersiell forening som har til formål å gi pensjonister og andre over 60 år muligheter gjennom livslang læring å sette seg inn i emner de er interessert i. Medlemsskap er uavhengig av tidligere utdanning og yrkesmessig bakgrunn. Det avlegges ingen eksamen.

PUIÅ skal være et forum for utveksling av kunnskaper og for menneskelig kontakt i tråd med Universitetet for den 3. alders (U3A) målsetting.

PUIÅ er en del av Studieforbundet Folkeuniversitetets organisasjon og tilpasset dennes vedtekter og forskrifter. Kontingent er kr. 250.

Vi ønsker å legge tilrette for dans av følgende grupper i utgangspunktet, men er åpen for andre ønsker:

Bridge, mandag 1200 -1400

Spansk, tirsdag 1200-1400

Litteratur, torsdag 1200-1400

Data har allerede kurs fredag 1200-1400

Møtene holdes annenhver uke. Møtedeltagerne bestemmer selv, i

samarbeid med senteret, om møtene skal avholdes på andre tidspunkter.

Før deg opp på lister som ligger ved informasjonstavlen på Spjelkavik seniorsenter. Deretter vil det bli orienteringsmøter i løpet av juni måned om praktiske forhold slik at gruppearbeidet kan komme igang fra siste del av august.

Om du har spørsmål kan du gjerne henvende deg til studiekoordinator Sigurd Dybvik, noen i styret, eller til Ellinor Sæterbø ved Spjelkavik omsorgssenter, eller du kan se på nettsidene www.puiaa.no

Velkommen i godt lag!
Sjur Brande, styreleder

HALLO – HALLO

Har du mottatt innbetalingskort for kontingenten for 2008 – og glemte å betale? Den som lå i i medlemsbladet 1/2008? Eller sendes bladet til feil adresse?

Hvis du ikke ønsker å opprettholde medlemsskapet vil vi sette pris på om du kan gi oss beskjed om dette.

Har du skiftet adresse, fast- og mobil-telefonnummer, og fått e-postadresse som ikke er registrert hos oss? – i så fall hadde det vært greit for oss å vite slik at kommunikasjonen går lettere.

Det gjør det så mye enklere for den som skal ha oversikten. Er du i tvil om vi har korrekte data på deg så si fra til:

Asbjørn H. Johansen,
tlf. 7014 7232 eller
jsolveig@online.no

Nansenskolen

70 år Norsk Humanistisk Akademi

Dag Hareide har vært generalsekretær i Norges Naturvernforbund og Kirkens Bymisjon, rehabiliteringskoordinator for FN under hungersnøden i Etiopia, forsker, journalist, lærer og rektor på folkehøgskoler, undervist på høgskoler, kateket, og leder av Nordisk Forum for Megling. Har skrevet bøker om Chile, Etiopia, livskvalitet i Norge, miljø og konfliktmegling. Utdanning i idéhistorie, jordbruksskole, religion og sosiologi. "Fordelen ved å være på en folkehøgskole er at jeg hver uke kan velge å snakke om det som jeg og studentene synes er viktig og morsomt."

dag.hareide@nansen
skolen.no
tel: 61 26 54 05
mob: 93 22 46 92

Skolens stiftere var Anders Wyller og Kristian Schjelderup. De startet opp i 1938 i en gammel stasvilla på Lillehammer.

Skolen skulle være en Norsk humanetisk frilynt folkehøyskole for ungdom over 18 år, og skolen har hatt mange dyktige og markerte lærere. Nå er det Dag Hareide som er rektor, og han sier om skolens grunntanke i dag: "For oss er ikke humanisme et livssyn, men en holdning " og i den ånd drives skolen i dag.

Skolen tilbyr tre linjer: Ide, kultur og samfunn, skrive- og billedkunst. Om sommeren arrangeres kortere kurs med gjesteforelesere.

Hvem kommer da til Nansenskolen kan vi spørre. Det er alle slags mennesker. Det er studiested for voksne med forskjellige kulturell og yrkesbakgrunn med ulike religioner fra hele verden. Alders-

grensen er som nevnt 18 år, men det finnes ikke noen øvre grense, og mange pensjonister ønsker å få et opphold her for å følge undervisningen slik at de fremdeles kan fa tilført viktige impulser i livet også i eldre år.

Skolen har seks faste lærere, men elevene skal først og fremst utvikle seg gjennom sjøstudium.

I dette jubileumsåret bør vi ta et tilbakeblikk på skolens historie. Etter stiftelsen i 1938 var det undervisning i bare to år. I 1940 stengte tyskerne skolen.

Den ble åpnet igjen i 1945 den 13.august. Da var det Sigrid Undset og Knut Hamsund som var pådrivere.

Siden den tid har skolen utviklet seg. Tro og livsynsdialogen i Norge begynte på Nansenskolen. Kirkeakademiet i Gausdal og Humanetisk Forbund arrangerte et stort religiøst og livssynseminar på skolen. Siden den tid har det blitt arrangert hvert år.

Nansenskolen har vært med på å styrke kulturutviklingen på Lillehammer. Under O.L 1994 var Nansenskolen med på å etablere Kulturhuset Banken, og lærerene ved skolen er til stor hjelp og støtte under den årlige Norske litteraturfestivalen i byen.

P.S Kanskje det er noen av medlemmene i Pensjonistuniversitetet som har gått på Nansenskolen. Da vil vi gjerne ha tilbakemelding om det. Å.F

Operaturen til Oslo 2-4/6-08

Jeg må benytte meg av "Midt i Blinken " når det gjelder å få takke Anne Marie og Per Gunnar Stoknes for planlegging og gjennomføring av den fabelaktige turen vi fikk til Oslo - Uttrykket " på alles vegne " kunne sikkert vært brukt, for blandt deltagerne var det bare en mening: " Dette var en topp tur " Operaen, det vi opplevde der, både ute og inne oppfylte alle våre forhåpninger. Etter slike opplevelser kan en hjemtur ofte bli en " nedtur " Men ikke her.

Alt var nøye planlagt. Lunchen på flotte Hafjellhotell var for mange en ny opplevelse. På Lom ble vi ønsket velkommen av hotellverten selv til den nydeligste buffè.

At ikke veien til Geiranger var open, kan ikke tilskrives Anne Marie og Per Gunnar, heller ikke at bilturen var som å kjøre i " stråleglans", men disse to har gjort en fabelaktig jobb og fortjener stor takk fra oss alle.

" Turdeltager "

Still ett godt spørsmål hver dag –
kan du så svare er du god.

Kraftkrisen i M&R er et stort paradoks

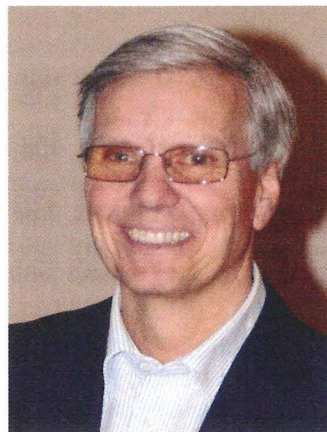
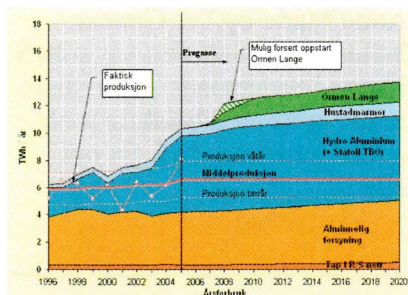
27.mars hadde vi gleden av å høre konsernsjef i Tafjord kraft, Sverre Devold, fortelle om at kraftkrisen i M&R er et stort paradoks.

Dagens energisystem kan ikke betjene forbruket i år 2010, og det er ikke gitt tillatelse til å øke energiforsyningen lokalt. I tillegg er det meget skarp motstand i befolkningen mot å bygge kraftlinjer i friluft.

Det er bygget gasskraftanlegg som ikke skal settes i drift etter politisk vedtak. Disse kan levere 300 MW med en virkningsgrad på ca. 30%, og prisen er i overkant 2 mrd. kroner.

For tilnærmet samme beløp kunne vi fått et permanent kraftanlegg med 450 MW effekt, forberedt for CO₂-håndtering med virkningsgrad på 58% (uten rensing)

Figuren viser den dramatiske utviklingen M&R står foran. Den alminnelige energiforsyningen er omtrent uendret i årene fremover,

men tre viktige hjørnebedrifter i vårt fylke kommer til å kreve langt, langt mer en hittil.

Problemet er da at det ikke er lagt tilrette for å skape tilstrekkelig energi lokalt, og manglende planlegging fra sentralt hold gjør at det heller ikke er bygget tilstrekkelig overføringskapasitet fra andre steder i landet.

Han redegjorde nøkternt om det som er i ferd med å skje, men det skapte en god del reaksjoner i tilhørerskaren.

Han gjorde rede for atskillige planer som Tafjordkonsernet er involvert i, og måtte han bare få gjennomført disse planene.

En av dem som reagerte er Egil Mjelva, og les gjerne hans artikkel på side 19.

Småting

Avgjørelser bør fattes av dem som får merke konsekvensene.

Kunstgruppa på tur til FLØ

Ute på FLØ er det oppstått noe som kan kalles en kunstnerkoloni ("Sunnmøres Skagen").

Gallerist Hugo Opdahl har åpnet galleri i den gamle skolestua der.

Denne gangen var det kunstneren Magne Furuholmen som viste kunsten sin. Han er for de fleste best kjent som medlem av musikkgruppa AHA, men har nå fått et navn som kunstner, maler og skulptør, både i Norge og ute i Europa.

Det som vakte mest oppsikt var en snøskulptur. Den var dessverre smeltet den dagen vi besøkte galleriet.

Rommet den hadde stått i var kledd med aluminiumsfolie fra golv til tak, det hadde også tatt over to uker før den smeltet, fortalte Opdahl (som ikke har noe som helst med vår lokale Ørnulf å gjøre).

Han fortalte at hele bygda hadde vært med og klistret aluminiumsfolie.

Furuholmen hadde noen få store malerier, noen grafiske blad og en del rissninger på aluminium. Prisene var høye.

Han fremsto som miljøvennlig ved at maleriene var malt på gamle sykehuslaken, og aluminiumet hadde han skåret ut av gamle flyvrak, banket flate og glattet ut selv.

Maleriene var non-figurative, med figurative innslag, skrift, løv o.a. Fargene duse, mest sort, brunt, hvitt. Jeg verken vil eller kan karakterisere kunsten hans, men syntes den var interessant.

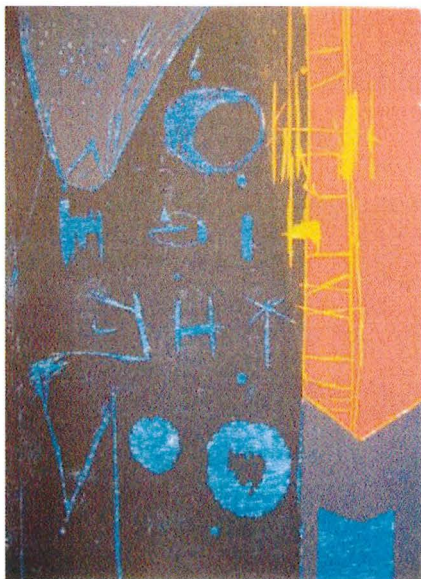
Opdahl hadde også diverse kunsthåndverk til salgs, av høy kvalitet, alt fra glass-smykker til T-skjorter og herretruser.

Neste utstiller er pop-kunstneren Unni Askeland, mye omtalt i forbindelse med et såkalt skandaleinnkjøp på Nasjonalmuseet.

Flø viste seg fra sin beste side denne onsdagen. Nysnø på de flate jordene og det grå havet som slo sakte innover de flotte strendene. Et kunstverk i seg selv!

Tilslutt dro vi inn til Ulsteinvik og drakk kaffe på en spesiell kafe; Kari-kafeen.

Liv Tidemann

(M.Fs bilde er tatt fra Internett)

Temaforedragene høsten 2008:

Det er et par avvik fra den faste, siste torsdagen i høstperioden denne gangen. Merk derfor av på kalenderen med det samme! Årsaken er at vi gjerne ville ha spesielle personer, og da må vi tilpasse oss deres tidsskjema. Vi har også andre på skjemaet, og det kan derfor bli endringer.

Mandag 1.september:

Brekke, Pål, Seniorrådgiver, Romforskningskoordinering, Avdeling: Forskning og jordobservasjon.

Er klimaendringene menneskeskapte, naturlige, eller medieskapte?

Han er meget kompetent person som bør ha interesse langt utover PU i disse tider.

Torsdag 25.september:

Jørg Westermann, Norsk Bane:
Realistisk med høyhastighetsbaner i Norge?

Hør hans ypperlige argumenter og fortsett diskusjonen etterpå.

Torsdag 30.oktober: Kunst/kulturopplegg i regi av Kunstgruppen vår.

Torsdag 13. november:

Astrid Nøkleby Heiberg: Opplevelsen av å bli pensjonist. Vi samarbeider med Senioruniversitetet i Ulstein, og det kan bli skifte av dag.

Torsdag 29.januar 2009:

Morten Sanderford fra Norske Shell: **"Draugen"**

- I løpet av de to-tre neste årene skal det investeres flere milliarder kroner på Draugen-feltet. Oljeproduksjonen på Draugen er på vei nedover og om vi ikke gjør noe nå er toget snart gått for større investeringer, sier prosjektleder Morten R. Sanderford i Norske Shell.

Torsdag 26 februar 2009: Årsmøte i PU i Ålesund

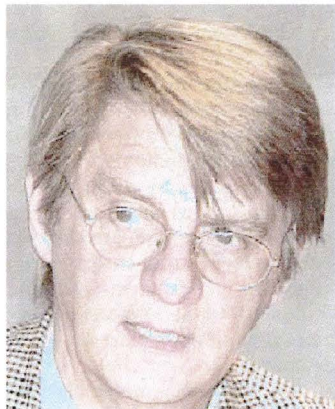
"Økosystemet i Barentshavet"

Harald Yndestad er dr.philos. og l.amanuensis ved Høgskolen i Ålesund.

Høgskolen har utviklet et nært samarbeid med næringslivet i fylket på aktuelle områder. Etablering av Norwegian Centre of Expertise Maritime i Ålesund kunnskapspark har gitt et godt grunnlag for samarbeid med de maritimt baserte næringene i vår region. Den internasjonale orienteringen er blitt mer markant både gjennom samarbeidet med et internasjonalt orientert arbeidsliv og samarbeid om utdanning i utlandet.

Harald Yndestad presenterte en ypperlig fremstilling av hvordan tidevannets rytme i tusener av år har påvirket innstrømning av varmt atlantehavsvann til Barentshavet, og på den måten påvirket hele økosystemet. Han har utviklet analysemetoder og studert hvordan lange tidevannsbølger påvirker de store fluktasjonene for torsk, sild og lodde i Barentshavet.

Resultatet av moderne analysemetoder på lange dataserier viser at det er underliggende prosesser i naturen som gir naturlige endringer i klimaet og de økologiske

systemene. Undersøkelsene viser klart at fluktasjonene kan forklares med en resonanseffekt mellom lange tidevannsbølger og økosystemets egendynamikk.

Hans erfaring med disse tingene skapte ettertanke hos oss etter å ha hørt ham, og ikke minst danner det en god innledning til klimaspørsmålet vi skal ta opp til høsten.

Han har nylig fått antatt et av sine arbeider i et prestisjefyllt fagblad, og vi ønsker Harald Yndestad lykke til videre med et viktig arbeid.

Om penger

Med penger kan du:

Kjøpe en klokke – men ikke tid;
Kjøpe en seng – men ikke søvn;
Kjøpe en tittel – men ikke respekt;
Kjøpe sex – men ikke kjærlighet

Kjøpe et hus – men ikke et hjem;
Kjøpe en bok – men ikke kunnskap;
Kjøpe tjenester – men ikke helse;

Penger er dog ikke alt, men veldig greit å ha når du har glemt kredittkortet.

Hva som skjer i Media-gruppen

Dette vil vel interessere dem som ikke er med i en gruppe: er det noe for meg også?

Det håper vi, for det er både sosialt og lærerikt, sier Marit.

Vi er så heldige å ha Johan Hole som leder, han kjenner ” hele byen ” og er fantastisk flink til å finne frem til spennende foredragsholdere .

I april hadde vi til og med Oddgeir Bruaseth som på sin hyggelige og rolige måte fortalte og viste oss klipp fra filmene om: serien ” Der ingen skulle tru at nokon kunne bu ”. Han har en egen evne til å finne frem til de riktige steder og folk og han fortalte om arbeidet før det ferdige produktet.

Det måtte flere besøk både sommer og vinter for å få frem de problemer og gleder disse tapre og flotte folkene har å bakse med. Det var mye arbeid og det tar lang tid, men så er også hans programmer Norges mest populære, og i mai vant han prisen for beste livsstilprogram under årets Gullruten 2008. Dette var den gjeveste prisen av alle. Vi gratulerer og gleder oss til flere programmer.

Neste møte var det sjef for operasjonssenteret ved Sunnmøre Politikammer, John Kåre Flo, som kom på besøk og vi fikk høre om det vanskelige og krevende arbeide politiet og brannvesenet hadde i Fjellunveien der den store tragedien fant sted da en boligblokk raste sammen og 5 mennesker mistet livet.

Flo la stor vekt på at de hele tiden i det farlige arbeidet skulle bevare verdighet og ærbødighet for de som var innesperret og de etterlatte. Han imponerte oss stort både på møtet og da vi så han på TV under ulykken. Han var en mann som vi fikk tiltro til.

Han kom også inn på Åkernesrenna som han også arbeider med. Vi har jo alle en redsel for det som kan hende der. Han beroliget oss med at varslingene er så gode at om en hjort eller lignende kommer inn i området så blir det registrert, men han sa

også at etter de siste meldingene som er kommet fra Norges Tekniske Høyskole blir det langt større bølger enn vi hittil har trodd, noe han tok meget alvorlig.

Vi hadde også besøk av Sissel Waage Aurdal som er sjef for guidene her i byen – hun fortalte om skoleringsen av Ålesundsguidene, det er kunnskapsrike representanter som tar imot den store mengden av turister som kommer til Ålesund.

Den 22. mai var Mediagruppen på besøk på den nydelige gården til Bernt Fylling. Han hadde mye å vise oss og fortelle om.

Bror til Bernts oldefar, Peder Fylling (1818 – 1890) var vel kanskje Sunnmøres største historiegransker og samler av gamle ting. Peder var odelsgutt til Store Fylling, men var svakhelset og lot gården gå til broren. Allerede som ung fikk han sansen for historie.

Etter hvert vokste boksamlingen til ca. 500 bøker, mange gamle og svært verdifulle. Han ble kjent med Ivar Aasen på Solnør gård. Der traff han også Henrik Ibsen som han hadde et nært samarbeid med i mange år.

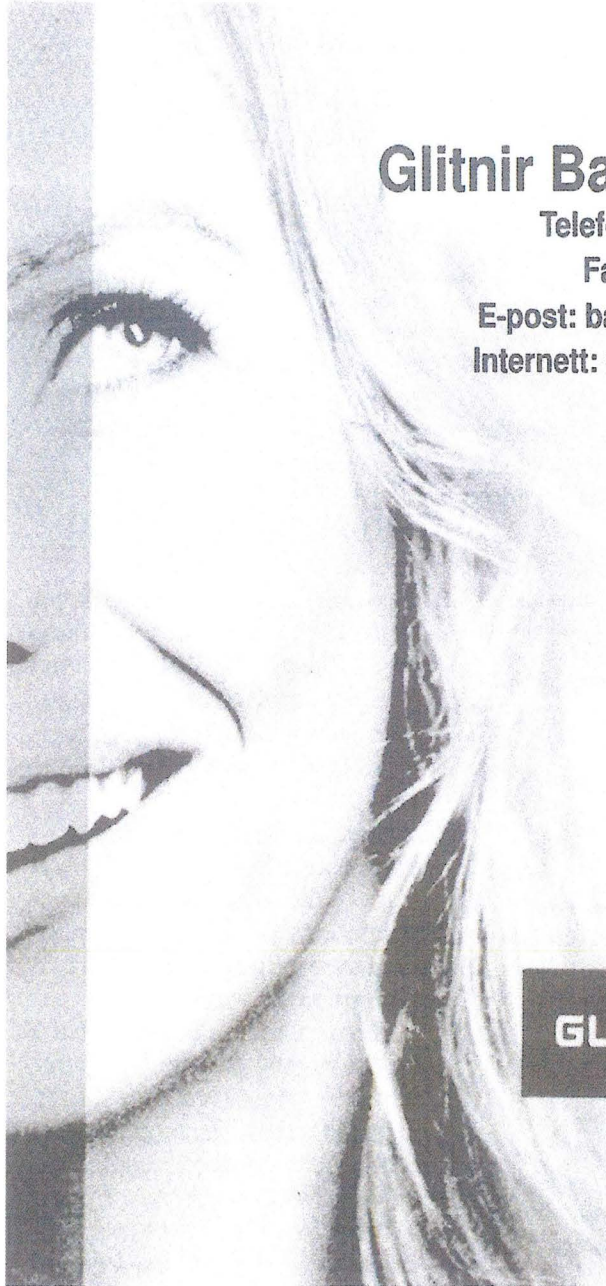
Ca. 900 segner samlet Peder Fylling fra distriktet. De ligger i Riksarkivet i Oslo og i oldsakssamlinger og museer i Bergen og Trondheim. Det gjør også betydelig mange verdifulle gjenstander.

Bernt Fylling har tatt vél vare på det som er igjen her, og har også samlet en del selv.

Det har blitt et nydelig gårdsmuseum. Han fortalte levende og vi hadde en meget interessant dag.

Etter møtene drikker vi kaffe og da går diskusjonen høyt. Blant annet er vi svært opptatt av skjebnen til Løvenvold Kino, vi vil så gjerne ha dagkino, for eksempel fra kl.13-15, med gode filmer. Nå har vi hatt sytten, nitten og tjuen så lenge at folk tror at det er en del av grunnloven, men det er det ikke. Ja, dette er litt av det som foregår i mediagruppen, her er det mange meninger og mye mot.

Marit

Glitnir Bank ASA

Telefon: 7010 20 00

Fax: 70 10 20 01

E-post: bank@glitnir.no

Internett: www.glitnir.no

GLITNIR

Henrik Wergelands 200 årsjubileum

Wergelandsåret er blitt markert offisielt både gjennom nasjonalbiblioteket, riksarkivet og "Eidsvoll 1814".

Åpningen av jubileet skjedde den 31 januar i Universitetets Aula. Rundt omkring i landet, i biblioteker og kulturhus, på skoler og universiteter har det også vært arrangementer med foredrag og utstillinger.

Den 17. juni i 1808 ble Henrik Wergeland født i Kristiansand.

Småbarnas nasjonalsang

Av Henrik Wergeland

Vi ere en nasjon vi med,
Vi små en alen lange,
Et fedreland vi frydes ved,
Og vi, vi ere mange.
Vårt hjerte vet, vårt øye ser
Hvor godt og vakkert Norge er;
Vår tunge kan en sang, blant fler,
Av Norges æressange.

Hvor er vel himlen mere blå?
Hvor springer vel så glade
De bekker som i engen gå
For blomstene å bade?
Selv vinteren jeg frydes ved,
Så hvit og klar som strøet med
All stjernehimlens herlighet
Og hvite lilieblade.

Henrik Wergeland var sønn av Nicolai Wergeland og hustru Alette f. Thoulow. Faren var utdannet prest. I 1814 møtte han til

rikssamlingen for byen Kristiansand. 11816 fikk faren prestestilling i Eidsvoll og flyttet dit med familien, og Henrik hadde sine barneår der. Han likte seg i naturen og viste interesse for alt liv i skog og mark.

Det var med å prege hans kunnskapsrike utvikling. Allerede som 17 åring reiste han til Christiania der han var ved Katedral-skolen, og siden studerte han teologi på universitetet.

I storbyen levde han et fritt liv og ble regnet som en liten rabulist. Om dette skriver han selv "Jeg slo meg til ligestemte Kamerater med et udadgerende liv og dertil ofte opptøyer".

Men han fikk sin teologiske eksamen, og drømte på å tjene som prest. Han søkte på 21

prestestillinger rundt om kring i landet, men ingen ville ha ham. Bakgrunnen for det var at borgerskapet på 1800 tallet ikke tålte hans livstil. Han var en fargerik person, temperamentsfull, impulsiv og humoristisk. Han skrev mye og holdt foredrag, var ikke redd for å kritisere øvrigheten, og pekte på urettferdigheter i samfunnet. Han talte de fattiges sak og kjempet for at jødene skulle få innpass i Norge.

Men det kostet ham hardt å tale øvrigheten midt imot. Prestestilling fikk han aldri, men kongen tildelte han en årlig støtte på 200 spesidaler.

Han fortsatte med å holde foredrag og drev opplysningsarbeid. En stund var han også omgangslærer for fattige barn. Han skrev også for barn og var opptatt med å styrke nasjonalfølelsen hos barn og ungdom. Han skrev "Småbarnas nasjonal sang: Vi er en nasjon vi med" og feiret nasjonaldagen sammen med barna. Men det var Bjørnstjerne Bjørnson som gjorde dagen of-
fentlig og begynte med 17 mai tog.

Som forfatter ruver Wergeland høyest med hovedverket "Mennesket og Messias" og dessuten "Jøden og Jødinnen". Han rakk å skrive flere skuespill enn Ibsen.

Frihetsverket på Eidsvoll, naturen og samlivet med familiene var med å forme hans forfatter-

*Bokhyllen er den stige,
hvorved du bliver din
overmanns lige.*

Henrik Wergeland

skap. Henrik Wergeland giftet seg med Amalia Sophia Bekkevold så sent som i 1838. Diktene fra hans forlovelsestid vil vel stå som de mest betydningsfulle dikt i hans forfatterskap.

11840 fikk Wergeland stilling som riksantikvar. Da bygde han huset "Grotten" nær slottet og flyttet inn der. Men han ble ingen gammel man, 37 år døde han av lungebetennelse. På dødsleiet skrev han diktet "Til min Gyldenlakk"; et dikt som fremdeles blir omtalt og mye lest.

Her følger 1 og 4 vers:

Til min Gyldenlakk

1.

Gyldenlakk, før du din Glans har tapt
da er jeg det, hvoraf alt er skapt,
ja før du mister din Krones Guld
da er jeg Muld.

4.

Utsprungen faar jeg den ei at see
thi bring min Hilsen, naar det vil skee
og siig jeg ønsker, at på min Grav
den blomstrer af.

Å.F.

Refleksjoner over aktuelle fragmenter i tiden

Noen ganger hoper det seg opp i avisene med relativt store og viktige saker. Viktige fordi det vil berøre oss alle og ikke minst neste generasjon. Her kommenteres 4-5 saker, hvor noen er opplest og vedtatt. Andre skal ut på høringsrunder.

Norge avkristnes? En sterk påstand, men likevel..Det begynner i skolen som ikke lenger skal ha en kristen formålsparagraf. Alle religioner skal likestilles. Ingen har rett til å påpeke at deres religion er den eneste rette. Med noen få pennestrøk slettes en tusenårig tradisjon som forteller at kristendommen sannsynligvis nettopp er den rette. Ingen andre religioner har en oppstanden "profet" som ikke lar dødsriket være et evig sted.

Dette er altså en lære som andre religioner ikke tåler å høre. Derfor trekker Norge seg høflig baklengs ut av historien. Vår snillisme grenser til dumhet og svik mot noe som er verdt å kjempe for. Nemlig kristendommen. Hvordan er det mulig at partipolitikk og evneløs regjering på folkets vegne kan avskrive vårt verdensbillede, vår barnetro?

Kjønnsnøytral ekteskapslov. Er dette en logisk konsekvens av avkristningen? Det er ikke mulig å likestille mann og kvinne i ekteskap med to menn eller to kvinner i ekteskap. Det er virkelig bare mann og kvinne som kan få barn. Om homofile par adopterer eller skaffer seg barn kan det sikkert

fungere utmerket. Homofile må gjerne få all verdens rettigheter, men hvorfor absolutt inngå ekteskap i kirken og likestilles i kjønnsnøytral lov?

I det norske språk er det noe som heter intetkjønn. Er det slik det er? Fortsatt er det en ufravikelig kjensgjerning at jorden er bebodd av omtrent like mange kvinner som menn. Slik må det nødvendigvis være.

Klimahysteriet. For noen hundrede år siden var vi inne i en liten istid. Nå er vi inne i en varmere periode. Slik har det alltid vært. Lenge før menneskene var oppfunnet. Solens innstråling sammen med kosmisk stråling som skyldes solflekaktiviteter er ekstra aktiv i syklyser på ca. 11 år.

Politikernes nye slagord er karbonfangst og deponering. Hvorfor er de så opptatt av å holde vedlike dette bedraget? For pengers skyld - og ikke noe annet. Flere land, deriblandt Norge ser store muligheter i renseteknikk av CO₂. Det kan bety eksport i milliardklassen. Da gjelder det å bære bensin til bålet slik at frykten varer lengst mulig.

Dessuten pålegges vi miljøavgifter i hopetall. Al Gore har skjönt dette hele tiden. Selv har han allerede blitt milliardær i dollar for bok, film, Nobelpris etc. At menneskeskapt CO₂- utslipp har noe med klimaet å gjøre er verdens største sprøyt fra ende til annen. Nobelkomiteen må sies å ha fått en alvorlig ripe i lakken, som av ren populisme henger seg på dette!

Strømpris i Midt Norge. Når regjeringer i mange år ignorerer overføringslinjer inn til Midt-Norge, gjør de det så enkelt at distriktet får egen prisområde. Lenge har strømmen kostet 10 øre mer enn f.eks på Østlandet og i Nord Norge. Hva slags magi er dette? Det er godt gjort at ikke folk protesterer! Samme stupide ide er det å installere mobile kraftverk til 2,3 milliarder som ikke skal brukes?! Disse kraftverkene ville ved bruk spy ut forurensing i store kvanta. Dette i stedet for å bruke disse milliardene til permanente gasskraftverk som er klargjort til rensing når teknikken er på plass. Men allerede ved bruk av disse vil det være påfallende mindre utslipp. Disse mobile gasskraftverkene (som ikke skal brukes) må sies å være et slags kollaps i forvaltningen.

Idrett og politikk Politikk er det hvis man boikotter olympiske leker i China. Det er vel heller ikke særlig gunstig om idretten bukker og skraper for et diktatur som myrder sine innbyggere, og knebler ytringsfrihet. Jamfør Moskva i -86 og Berlin i -36. Samme håpløse utgangspunkt. Det er vel nok av demokratiske land i verden som kan arrangere dette? Denne idretten er blitt bare politikk og penger.

1. april. Tradisjonelt en stor narredag for media. Men hvor blir aprilspøken av i 2008? Det er ikke moro lenger, fordi virkeligheten overgår fantasien. Mange ganger kunne det være aprilspøk hver dag - så utrolig er virkeligheten.

Egil Mjelva

Alesund Pensjonistuniversitetets 2. halvårsplan. 2008

Oppdatert: 10.05.08

SERVERING	Grupper.	Leder	Dager	Kl.	Sted	Aug	Sept.	Oktober			Novem.			Des	
	Data	Per Øfisdahl	Fredag	1100 - 1300	Spj.vik Akt sent.	22	5	19		3	17	31	14	28	12?
	Helse & velvære	Per Gunnar Stoknes	Etter avtale												
	Engelsk litteratur	Ragnhild Andreassen	Mandag	1000-1145	A.B. 385/386	18	1	15	29	13	27		10	24	8?
	Litteratur 2	Erna Marø	Mandag	1200-1345	A.B. 385/386	18	1	15	29	13	27		10	24	8?
	Litteratur 3	Gerd Flatmark	Mandag	1200-1345	A.B. 385/386	25	8	22		6	20		3	17	1
	Byen vår 1	Egil Mjelva	Tirsdag	1000-1145	A.B. 385/386	19	2	16	30	14	28		11	25	9?
	Litteratur 1	Olav Dahl	Tirsdag	1200-1345	A.B. 385/386	19	2	16	30	14	28		11	25	9?
	Digital foto	Sigurd Dybvik	Tirsdag	1000-1200	A.B. 385/386	26	9	23		7	21		4	18	2
	Media	Johan Hole	Onsdag	1000-1145	A.B. 385/386	20	3	17		1	15	29	12	26	10?
	Kunst	Harli/Sætre	Onsdag	1200-1345	A.B. 385/386	20	3	17		1	15	29	12	26	10?
	Samfunn	Ingemar Bøen	Onsdag	1200-1345	A.B. 385/386	27	10	24		8	22		5	19	3
	Gruppekoordinator: Sigurd Dybvik - Mob.tel.:91107120 - E-post: sdy@adsl.no														

Operaturen til Nordfjordeid

13. - 14. Oktober 2008

Vi planlegger å starte fra Rutebilstasjonen mandag 13. Oktober kl. 09.00. Følger Borgundvegen til Moa, derfra via Shell Blindheim til Sulesund. Bussen vil være merket OPERATUR og stopper på de vanlig busstoppene ved signal.

Ferge til HAREID, og buss til BRANDAL der vi får en omvisning på ISHAVSMUSEET. Så buss igjen, denne gang til Fosnavåg der det venter oss en lunch i form av en deilig fiskesuppe med brød.

Fra Fosnavåg kjører vi om EIKSUNDTUNNELEN som er verdens dypeste undervannstunnel, via VOLDA med ferge til FOLKESTAD og med ankomst til NORDFJORDEID ca. kl. 16.00. Etter innsjekking og tildeling av rom inviterer Stine på snitter og noe i et glass i MALAKOFF bar klokken 17.00 og benytter anledningen til å orientere om kveldens forestilling.

Så står buss klar til å kjøre oss til forestillingen, og tilbake igjen når denne er over. Da venter oss en bedre buffet-middag (fjorårets var fremragende). Etterpå er det fritt for enhver å bestille en kaffe (med avec om så ønskes) og så er det tiden for kos og hyggelig prat utover kvelden.

Neste morgen er det frokost, og derpå avreise kl. 09.30. Første stopp i HORNINDAL, der vi avlegger ANDERS SVOR MUSEET en visitt. Omvisning og forklaring av kyndig person.

Neste stopp blir STRANDA. Det er passende tid for lunch, og hvem kan passere Stranda uten en smak av PIZZA. Ikke Pizza Grandiosa, men mye bedre. På buffeten står et utvalg av forskjellige pizzaer, og det er rikelig til alle.

Ved 14.00 -tiden fortsetter vi til ÅLESUND, forhåpentligvis gode og mette, og beregner å være hjemme og begynne avleveringsrunden ca. kl. 16.00

Jeg har med hensikt latt være å gi eksakte tider og priser. Det skyldes av vi er i litt tidsnød i forhold til MIDT i BLINKEN. Dette vil altså bli bekreftet senere etter hvert som bestillingene kommer inn. Men det ser ut til at vi ender opp med :

**Ca. kr. 2.450,- pr. person
i enkeltrom, og**

**Ca. kr. 2.200,- pr person
i dobbeltrom (x 2 = kr. 4.400,-)**

Da er reise, opphold og alle billetter inkludert, men drikke til maten eller flaskevann i bussen etc. kommer utenom

**BESTILLINGSFRISTEN ER
SENEST DEN 15. JULI 2008,**

og betalingsfristen vil bli senest den 15. September 2008. Det er fritt å avbestille før den 1. august, men skulle det bli nødvendig med avbestilling etter denne datoen vil det bli mot et gebyr på kr. 400,- - dersom det da ikke kan fremlegges leg-
eattest som bekrefter sykdom e.l. Hvis det skulle lykkes oss å om-

Operaturen 13.oktober 2008

Helga Botn

”Forestillingen i år er Norden-premiere på operetten "Die Herzogin von Chicago" av Kálmán. Vi kan love ei festforestilling med wiener-musikk, Charleston, jazz og sigøynermusikk og flotte 1920-talskostymer.

Thomas Rud

I hovudrollene møter vi Helga Botn som Mary Lloyd, Thomas Ruud som Prins Sander, Trine Øien som Prinsesse

Rosemarie og Anders Vangen som Mr. Bondy. Fleire song- og skodespelar-roller vil bli spela av lokale kjendisar, og vi byr på profesjonelle dansarar og stort operakor i flotte fest- og dansescener. Den kjende ragtimepianisten Morten Gunnar Larsen blir med både i orkesteret og som artist i forestillinga.”

Vi som har vært med på arrangementene tidligere kan anbefale denne turen – det er alle tiders fra først til sist. Jeg har opplevd Morten Gunnar Larsen i levende live tidligere, og det var svingende moro! Vi har flere medlemmer som burde kle seg i tidsriktige kostymer for å være med på moroa?

Neste år er det nye operabygget ferdig, og da reiser vi – igjen.

plassere bestillingen bortfaller gebyret.

Påmelding bør innsendes snarest, og aller helst pr. e-post: ceerik@adsl.no, eller postadresse: Carl Erik Eriksen, Borgundveien 38, 6003 Ålesund eller SMS til 9006 9516.

Mobiltelefonnummeret mitt er 90069516 frem til 15.juli. Fasttelefonen er blokkert og kan ikke brukes.

Ved bestilling vennligst oppgi enkeltværelse / dobbeltværelse, eventuelt om du kan tenke deg å dele et dobbeltværelse med noen. I tilfelle med hvem?? Si også fra om andre spesielle ønsker så skal vi prøve å etterfølge disse så langt det er oss mulig.

Med vennlig hilsen, Carl Erik

Alternativ tenking innen eldreomsorgen

Penjonistuniversitetet i Ålesund v/ Samfunnsgruppen ønsker å arbeide for at et prosjekt kan gjennomføres i Ålesund kommune.

Det endelige siktemål er å løse de mest hjelpetrengendes behov, men underveis i gruppens arbeid er en kommet til at oppgaven må løses på en annen måte enn det som er vanlig i dagens tenkning, planlegging og løsningsmodeller i omsorgen.

Til grunn for denne påstanden ligger en rekke forhold som enhver må erkjenne er fakta:

For det første: I moderne tid har eldreomsorgen aldri vært god nok. Kapasiteten, eller dekningsgraden, har ikke vært god nok og omsorgsformene har på langt nær vært gode nok når en som målestokk vil bruke et verdig liv, et liv med et innhold lik det vi andre vil ha.

Videre vet vi at "Eldrebolegen" på ingen måte er over. Mot år 2030 antas omsorgsbehovet å øke med minst 60%.

Det er også en kjent sak at Norge nå regnes som et rikt land og vårt oljebaserte fond er Europas største i sitt slag. Hvor må en da søke forklaringen på at vi ikke lenger har råd til oppgaver som bl.a. en anstendig eldreomsorg?

Samfunnsgruppen ser manglende evne og vilje til å bruke tilstrekkelige ressurser på eldreomsorgen som et vedvarende problem. Det er grunnen til at gruppen er overbevist om at kursen må legges om.

Det må legges stor vekt på forebyggende virksomhet med sikte på å utsette den dag vi blir absolutt hjelpetrenende. På samme måte må reha-

bilerende virksomhet gis en helt annen status enn tilfellet er i dag.

I tillegg til det de offentlige tjenester kan bringe må det frivillige Norge mobiliseres. Det må manes til gjentakelse av den innsats Norske Kvinners Sanitetsforening og Nasjonalforeningen for folkehelsen gjorde da de i årene før, under og etter 2. verdenskrig reddet oss ut av tuberculosens herjinger.

UTDYPNINGER

Samfunnsgruppen i Pensjonistuniversitetet er av den mening at de 40 milliarder som ble lagt inn i "Handlingsplanen" som fulgte Stortingsmelting nr. 50 1996-97 ikke førte fram til ønsket resultat.

Hovedgrunnen til dette var at planleggenes intensjoner var urealistiske fordi de ikke kunne følges opp av kommunene.

Begrepet "Omsorgsbolig" ble i all hovedsak eldrebolig uten omsorg.

Når det igjen er tale om å bruke 40 milliarder på et nytt fremstøt i eldreomsorgen og at målet denne gang er "Kvalitet" og "Flere hender" vil en etter vår mening risikere nok en gang at oppnådd resultat ikke samsvarer med de ideelle intensjoner.

Ordvalg og utredninger tyder på at man mentalt ennå ikke har våget å sette sin lit til forebygging og rehabilitering som muligst til å bedre livskvalitet og utsette behov for rent ivaretagende omsorgsformer.

Skal ønskede mål oppnås må det en radikal endring til i all tenkning, holdning til og gjennomføring av eldreomsorgen/eldrepolitikken.

SVAKHETER I DAGENS OMSORG

Omsorgen er hele tiden på etterskudd i den forstand at en ikke kan møte alle behov som eldre hjelpetrengende har.

Gerontologi og geriatri har ikke blitt utbygget.

Organiseringen av primærhelsetjenesten er lite egnet for dagens og framtidens oppgaver. Andre samfunnstjenester som eksempelvis kultur og pedagogikk er ikke implementert og/eller nyttiggjort.

FORUTSETNINGER FOR Å KLARE OMSORGEN I FRAMTIDA

Forebygging i eldreomsorgen må ha som mål å bevare funksjonsevne og mestring av dagliglivets gjøremål med sikte på selvhjelp.

Forebygging i eldreomsorgen bør også inkludere rehabilitering.. Rehabilitering etter hjerneslag, hjerteinfarkt og lårhalsbrudd etc. er velkjent og forstått av de fleste.

Det som er mindre kjent og forstått er at et langt større antall eldre får forfall i funksjoner og mestring grunnet inaktivitet, manglende stimuli gjennom tilbud og svært ofte ensomhet.

Først når det forebyggende potensiale er utnyttet optimalt vil den egentlige, omsorgstrengende populasjonen avklares og først da vil en kommune ha et holdbart grunnlag for planlegging og dimensjonering av de omsorgstilbud som trengs.

Foreløpig har tilbudet innen forebygging vært svært begrenset. Stort sett har det vært eldresentra.

Det er grunn til å tro at disse må ha en nøkkelrolle i framtidens eldreomsorg.

Hittil har vel tilbudet av forebyggende tiltak i de fleste eldresentra neppe vært utviklet til det som er mulig

å oppnå, og det er ikke tvil om at eldresentra er aktuelle "nedleggingsobjekter" når kommunene sliter med budsjettbalansen. Grunnen til dette må antas å være at sentrene ses på nærmest som et underholdningstilbud for eldre.

For å nå et mål om en velfungerende eldreomsorg må det særlig satses på kunnskap og kompetanse.

Dette gjelder så vel for gerontologi og geriatri som for andre samfunnstjenester som må få sin plass spesielt i den forebyggende og rehabiliterende del av tjenestene.

Spesialisthelsetjenesten må etablere geriatri ved alle sykehus og kommunene må organisere sin helsetjeneste slik at eldre får sin egen helsetjeneste bestående av et team som får slike vilkår at de kan opparbeide gerontologisk og geriatriisk kompetanse.

Dette er nødvendig både for den forebyggende og for det ivaretagende siden av omsorgsarbeidet.

Når det gjelder eldresentra mener Samfunnsgruppen at det i tilknytning til disse bør etableres et tilbud med karakter av "Helsestasjon for eldre."

Samfunnsgruppen ønsker i første omgang å komme i kontakt med og samarbeide med et velfungerende eldresenter og har da spesielt Klipra eldresenter i tankene.

Dette fordi vi er kjent med at det er et svært velfungerende senter og at det har en ledelse som Samfunnsgruppen har et sterkt ønske om å kunne samarbeide med, med tanke på å organisere og iverksette prøvedrift av en, eller snarere et servicesenter for eldre.

Ingemar T. Bøen
Leder av Samfunnsgruppa

Porto
betalt
ved innlevering

B-blad

*Operaen sett fra Ekebergåsen,
hotellet vårt rett bak den høyeste delen av operaen*

Brande, Sjur leder	Nybøbakken 8 seksj 9 70137622 92203697	6011 Ålesund sjur.brande@adsl.no
Eriksen, Carl Erik Nestleder	Fjelltunv.29-7 70133416 90069516	6007 Ålesund ceerik@adsl.no
Dybvik, Sigurd Studkoordin	Sjømannsv. 10 70133760 91107120	6008 Ålesund sidy@adsl.no
Førde, Unni Kasserer	Langelandsveien 40 b 70155638 95842068	6010 Ålesund e-hen-f@online.no
Lade, Gunnlaug Sekretær	Lerstadtoppen 38 70155004 95127434	6014 Ålesund gunnlade@frisurf.no
Kjerstad, Norma Strand Vara 1	Åsehagen 15 70141071 95488507	6017 Ålesund norma.kjerstad@gmail.com
Paulsen, Erling Vara 2	Gamlev. 36 70155290 90560355	6015 Ålesund erl.paul@online.no

I redaksjonen: Marit Skuseth Wiig - Åse Fagerslett - Sjur Brande

Trykk: West trykkeri, Ålesund, tlf. 70 13 22 36 - hennwest@online.no